

BEELDDE KUNST Humoristisch oeuvre van psychiatrische patiënt uit Oud-Rekem te zien in het Bonnefantenmuseum

Een selectie uit het werk van Alex Elshocht.

foto Bonnefantenmuseum

Alex Elshocht, virtuoos beeldsnijder

Veel is niet bekend over Alex Elshocht. Bijvoorbeeld waarom hij werd opgenomen in een psychiatrische inrichting. Zijn paneeltjes en houtreliëfs zijn nu te zien in het Bonnefantenmuseum in Maastricht.

door Caspar Cillekens

Zijn bijnaam in het dorp was 'de goudzoeker'. Omdat hij altijd krom liep. Op zoek naar afvalhout, stekkendoosjes of ijzerdraad.

Alex Elshocht (1927-2002) maakte er paneelschilderijen en houtreliëfs van op klein formaat. Hoeveel werken hij gemaakt heeft tijdens zijn verblijf in de psychiatrische inrichting in het Belgische Oud-Rekem, waar hij in 1949 om onbekende redenen werd opgenomen, is onbekend. Dankzij kunstenaar Eric Croux en galeriehoudster Annemie van Laethem is de artistieke nalatenschap van Alex Elshocht bewaard gebleven en nu voor het eerst in vrijwel zijn geheel te zien in het Maastrichtse Bonnefantenmuseum. Croux vond in 1988 na de sluiting van de oude psychiatrische inrichting in kasteel d'Aspremont-Lynden tientallen kunstwerken op een vuilnishoop. „Enkele werkjes hingen nog gespijkerd op

een bord tegen de muur, anderen lagen op de grond in de slaapzaal. Ik wist: er moest meer zijn.” Croux achterhaalde de naam van de kunstenaar, restaureerde de nalatenschap van Elshocht en bevestigde de kunstwerkjes mooi in houten baklijsten. Af en toe lieten Van Laethem en hij er een paar zien tijdens de jaarlijkse exposities van hedendaagse kunst in het kasteel. Conservator Paula van den Bosch van het Bonnefantenmuseum was getroffen door de hoge kwaliteit van het werk. Expressief is het, en dan weer heel symbolisch. Soms heel geestig en ironisch, dan weer met een obsessieve, duistere ondertoon. Alex Elshocht was de jongste uit een gezin van vier kinderen in de Brusselse wijk Anderlecht. In de

loop van de halve eeuw dat hij in Oud-Rekem verbleef, de laatste twintig jaar in een beschermde leefvorm, heeft Elshocht een bijzonder oeuvre gemaakt. „Virtuoos hoe hij het plastische en het illusionistische verknoot”, vindt Van den Bosch. In zijn werken zie je dan weer satirische verwijzingen naar behandelend personeel ('ARST' staat op een paneeltje), dan weer refereert hij aan reclame en bier. Een bisschop heeft bij Elshocht geen mijter, maar een golfclub en de grens tussen madonna en hoer is vloeïend. In sommige werken zie je kleine monsters opduiken. De demonen van Elshocht. Dat obsessieve is kenmerkend voor zogenaamde 'outsiderkunst', zoals de kunst van buitenbeentjes van de maat-

schappij genoemd wordt. Gelukkig heeft het Bonnefantenmuseum die term vermeden. Sterker nog: het heeft de expositie van de paneeltjes en houtreliëfs en een houten, totemachtig beeld gesitueerd in de buurt van de beelden van de middeleeuwse, veelal anonieme beeldsnijders uit de regio Maas-Rijn. Een eerbetoon aan Elshocht, tot zijn ontdekking ook een anonieme ambachtsman met virtuoze handen. Volgens Croux doet zijn werk denken aan dat van Dada-kunstenaar Kurt Schwitters. „Hij zal er zeker iets van hebben meegekregen”, vermoedt Paula van den Bosch.

Alex Elshocht. Bonnefantenmuseum, te zien tot en met 23-2-2014.

CULTUUR KORT

FILM

'Hemel op Aarde' gaat in Venlo in première

De landelijke première van *Hemel op Aarde*, de nieuwe speelfilm van regisseur Pieter Kuijpers en scenarioschrijver Edward Stelder, is 14 december in theater De Maaspoort in Venlo. Daarbij zijn de hoofdrolspelers Bram van Schie, Elle-June Henard, Huub Stapel, Jeroen van Koningsbrugge en Loes Visschedijk aanwezig. Evenals Rowwen Hèze, verantwoordelijk voor de filmmuziek. *Hemel op Aarde* is vanaf 19 december in de bioscopen te zien.

FILM

Speelfilm 'Wolf' naar de Verenigde Staten

De kickboksfilm *Wolf* van de Venlose regisseur Jim Taihuttu is verkocht aan de Verenigde Staten. De misdaadthriller van de 32-jarige cineast gaat ook naar Engeland, Italië en Duitsland. *Wolf* werd onlangs drie keer bekroond tijdens de uitreiking van de Gouden Kalveren in Utrecht. Op het Nederlands Film Festival werd Jim Taihuttu onderscheiden voor zijn regiewerk. *Wolf* gaat over een kickboksende draaideurcrimineel en zijn doodzieke broer.

MUZIEK

Jules Buckley dirigent van Metropole Orkest

De Brit Jules Buckley wordt de nieuwe chef-dirigent van het Metropole Orkest. Buckley was daar de afgelopen vijf jaar al gastdirigent en gaat met zijn vaste aanstelling nu Vince Mendoza, Dick Bakker, Rogier van Otterloo en Dolf van der Linden achterna. Buckley: „We gaan nieuwe projecten maken die hip en spraakmakend zijn. Het is een eer om chef-dirigent te worden van een orkest dat hoort bij de wereldtop in symfonische pop en jazz.”

THEATER

Najib Amhali drie keer te zien in Maastricht

Najib Amhali speelt volgend jaar drie keer (16, 17 en 18 februari) zijn show *I Amhali* in het Theater aan het Vrijthof in Maastricht. Het is de enige Limburgse plaats die door de cabaretier wordt aangedaan. Hij gaat verder onder meer naar Eindhoven en Nijmegen. Wie kaartjes wil bemachtigen, moet zaterdag ouderwets in de rij gaan staan bij het Maastrichtse theater. De verkoop begint om 10.00 uur. Alleen als er 's middags nog kaartjes over zijn, start een online verkoop.

FILM

'De Nieuwe Wildernis' geldt nu al als platina

De natuurfilm *De Nieuwe Wildernis* heeft de status van Platina Film bereikt, hetgeen betekent dat al meer dan 400.000 bezoekers de film in de bioscoop hebben gezien. Dat heeft het Nederlands Filmfonds bekendgemaakt. De film over de Oostvaardersplassen ging eind september in première. De makers van *De Nieuwe Wildernis* - regisseur Mark Verkerk en natuurfotograaf Ruben Smit, tevens ecoloog - volgden twee jaar lang de dieren in het natuurgebied.